
A Avignon es parlava el vieil catalan

Autor:

Data de publicació: 28-04-2018

Benet XIII (en llatí: Benedictus XIII), de nom secular Pedro Martínez de Luna i Pérez de Gotor (Illueca , 1328 - Peníscola , 1423) - les seves restes van ser enterrades al seu castell natal, a Illueca- més conegut amb l'apel·latiu de«Papa Lluna», va ser papa en l'obediència de Avinyó i cardenal des de desembre de 1375 . Actualment es considera antipapa . La tenaç lluita que va mantenir el Papa Lluna contra els seus enemics va servir perquè sorgís la frase popular de "mantenir-seen els seus tretze" en referència a la negativa de Benet XIII d'renunciar a la seva posició de papa. A la seva mort va ser succeït per Clement VIII .

Benet XIII (en llatí: Benedictus XIII), de nom secular Pedro Martínez de Luna i Pérez de Gotor 1 (Illueca , 1328 - Peníscola , 1423) - les seves restes van ser enterrades al seu castell natal, a Illueca- més conegut amb l'apel·latiu de«Papa Lluna», va ser papa en l'obediència de Avinyó i cardenal des de desembre de 1375 . Actualment es considera antipapa . La tenaç lluita que va mantenir el Papa Lluna contra els seus enemics va servir perquè sorgís la frase popular de "mantenir-seen els seus tretze" en referència a la negativa de Benet XIII d'renunciar a la seva posició de papa. 2 A la seva mort va ser succeït per Clement VIII .

Nascut a Illueca , localitat de l'actual província de Saragossa , al Regne d'Aragó , era membre de la família Lluna , una de les principals famílies aragoneses, emparentada amb arquebisbes i reis . Va començar la carrera militar, com era usança per als segundones de les cases importants, però després va passar, com també era usança, a l'església. Va estudiar lleis a la Universitat de Montpeller , en la qual més tard va ser professor de Dret Canònic . 3

Va seguir mantenint-se en el seu lloc de pontífex, malgrat rebre tot tipus de pressions perquè renunciés. Immediatament es va començar a utilitzar, referint-se a ell, l'expressió «segueix en els seus tretze».

Evidentment el tretze era una clara referència al nombre que acompanyava el seu nom papal: Benet XIII

Pedro Martínez de Luna i Pérez de Gotor va néixer al castell de la seva família a Illueca, Zaragoza l'any 1328. Era fill de Juan Martínez de Luna i de Maria Pérez de Gotor.

Va estudiar Dret Canònic a la Universitat de Montpeller, on va estudiar el grau de doctor en decrets i va ser militar i docent durant algun temps, professant la carrera eclesiàstica durant la resta de la seva vida.

Va ser canonge a Vic, Tarragona, Osca i Mallorca. Més tard ho va ser de Conca, ardiaca de Saragossa i prebost de València.

En ser d'alt llinatge, els seus estudis jurídics i la seva moral va aconseguir que l'església de Roma i el Papa Gregori XI es fixessin en ell, nomenant-li cardenal-diacon amb el títol de Santa Maria in Cosmedin el 20 de desembre de 1375.

En 1377, don Pedro de Luna va acompanyar al papa Gregori des d'Avinyó a Roma. En fer això va començar el Cisma en oposar-se l'església francesa a aquest trasllat. Des 1305-1377 els papes residien a Avinyó, França.

Quan va morir el papa Gregori XI, en 1378, van ser elegits dos Papes:

El 8 de juliol de 1378 Bartolomeo de Prignano amb el nom d'Urbà VI a Roma

El 18 de setembre, Roberto de Ginebra amb el nom de Climent VII en Agnani, França. Es va convertir d'aquesta manera en el primer antipapa del Cisma Occidental dividint així al món cristià. Roberto va néixer a la ciutat de Ginebra en 1342. Era el fill d'Amadeu III, comte de Ginebra, i de la noble Mahaut vaig donar Alvèrnia, filla de Roberto VII comte

d'Alvèrnia.

CONCLAVE DE 1378

El dret canònic indicava que el nou papa havia de ser triat en el lloc on l'antic papa havia mort, així que el nou papa seria elegit a Roma.

Una multitud es va reunir a Roma i va amenaçar els cardenals que si no sortia elegit un italià com Pontífex es revoltarien. Com cardenal, Robert de Ginebra va votar per triar a l'arquebisbe Bartolomeo Prignano de Bar encara que no era cardenal, com a papa Urbà VI el 8 d'abril de 1378.

El dia 9 d'abril els cardenals que es van quedar a Roma (dotze) aproven l'entronització del Papa acabat d'elegir encara que diversos d'ells es neguen a sortir de casa per por a les turbes.

Els dies següents la situació es tranquil·litza, el que permet que tornin a Roma els altres electors. El 18 el Papa va ser coronat per Orsini. El 24 de juny Urbà va rebre la carta d'aprovació dels cardenals que s'havien quedat a Avinyó.

El nou pontífex era partidari d'una reforma de l'Església i des de l'inici no va estalviar crítiques a la manera de vida dels cardenals, com ara Jean de la Grange, que portaven una vida de luxes i exagerada pompositat.

També va dispensar un tracte poc amable als ambaixadors de Nàpols i de Fondi guanyant l'enemistat dels seus senyors. Uns dies després de la seva elecció va reprendre als bisbes presents per estar a Roma i no al capdavant de les seves diòcesis.

El cardenal bisbe de Pamplona, Martín de Zalba, es va enfrontar a ell negant l'acusació, al·legant que era a Roma com refrendario del Papa.

Urbà VI no estava d'acord amb el col·legi cardenalici des del començament del seu pontificat. Roberto i tretze cardenals francesos van formar una coalició que buscava reemplaçar a Urbà el 2 d'agost de 1378 a la ciutat d'Anagni ja que va declarar que la seva elecció va ser invàlida, i que el conclave havia estat celebrat sota l'amenaça de violència de part d'una munió .

El 9 d'agost el grup d'Anagni va endurir la seva posició i va començar a buscar suports polítics doncs era evident ja que Urbà no cediria, ni consentiria que se celebrés un nou conclave.

Després es van traslladar a Fondi on van rebre també el suport militar de la reina de Nàpols, Joana I.

Al setembre Borsano, Corsini i Orsini es van unir als cardenals de Fondi i el rei francès els va donar suport.

El 18 de setembre, Urbà VI, que ja no comptava amb el suport de cap cardenal, va decidir nomenar un nou col·legi: 29 cardenals (20 italians) i d'aquesta manera seguir endavant.

Amb aquests antecedents, els cardenals es van reunir a Fondi, una localitat italiana de la província de Llatina, regió de Lazio el 20 de setembre de 1378. Es va produir un nou conclave que va triar a Roberto de Ginebra qui va prendre la denominació de Clement VII. Era l'inici del cisma.

França, Escòcia, Castella, Aragó, Navarra, Portugal, Dinamarca, alguns estats alemanys, Noruega, i els territoris dels Savoia el van reconèixer com a papa; per contra, els estats italians, Anglaterra i la major part dels estats de l'Imperi van continuar reconeixent el papat d'Urbà VI.

Clement VII era un diplomàtic experimentat. Es va mostrar de manera particular astut, quan es va valer d'el Sant Sudari, que en aquells dies es trobava en una petita església de fusta a Lirey (diòcesi de Troyes), per incentivar a la fe catòlica i al mateix temps generar recursos per a la seva causa.

El 6 de gener de 1390 va aprovar una butlla, declarant l'autenticitat de la relíquia i oferint indulgències als que peregrinaran al lloc on aquesta es trobava, per venerar-la.

Don Pedro de Lluna donava suport al Papa Clemente i es va posar a la seva disposició a Avinyó i actuant a la Península Ibèrica com a llegat pontifici davant els reis de Castella, Navarra, Portugal i Aragó.

Des 1378-1389 va viure en el regne d'Aragó, enfrontant-se a Urbà VI i al principi a les monarquies de la península.

Pere IV d'Aragó es va mantenir neutral amb Roma, però tenia bones relacions amb Avinyó, així que els aragonesos van rebre bé al cardenal llegat.

Aquesta aptitud va ser corresposta per Clement VII, que va atorgar al monarca, en 1379, una dècima triennial en els seus estats i la fundació de la Universitat de Perpinyà a petició del mateix.

Aquesta universitat va ser una institució educativa del Rosselló que va existir des de 1350 fins a 1793. Posteriorment, reobre les seves portes, però amb el nom d'Universitat de Perpinyà Via Domícia.

El rei Enric II de Castella convoca una assemblea per estudiar l'assumpte a Illescas (desembre de 1378). Però no s'arriba a res i es decideix consultar a altres regnes. Fins 1380 en què, després d'una espècie de sínodo a Medina del Campo, el regne es decanta a favor de Climent.

S'anuncia oficialment aquesta decisió a Salamanca al maig de 1381 tot i que part del clergat considerava millor la solució de la convocatòria d'un concili.

Carles II de Navarra també es va mantenir neutral. El rei Ferran I de Portugal es decanta per Clemente a finals de 1379, però va reconèixer a Urbà en 1381 i va tornar a l'obediència a Avinyó l'any següent, sempre d'acord amb els moviments polítics de la corona. Després de la batalla d'Aljubarrota (1385) acabaran reconeixent al Papa Urbà.

Urbà VI i Climent VII, es van excomunicar un a l'altre, d'aquesta manera tota la cristiandat es va trobar excomunicada. Els fidels catòlics estaven confosos, tenien davant a dues persones que deien i reclamaven ser el representant de Déu i de la seva Església.

El caos era terrible, moltes diòcesis amb dos bisbes, monestirs amb dos abats, ordes religiosos amb dos generals, parròquies amb dos rectors, etc.

Per exemple, els dominics que comptaven amb 24 províncies, 19 d'elles van donar la seva obediència al papa de Roma, mentre que 5 al papa aviñonés.

El comte d'Anjou, Lluís I d'Anjou, després de trobar-se amb Clement VII va pensar en una solució que implicava l'ús de les armes contra el Papa Urbà VI usant la base de Nàpols.

Per a això, la reina Joana adoptaria a Luis I com a fill i el Papa Clemente reconeixeria oficialment l'adopció, després aquest es faria amb un exèrcit que entraria a Nàpols i des d'allà començaria la guerra contra Urbà.

El 29 de juny del 1380, Juana va adoptar a Lluís I, fent-ho seu hereu, però l'acció a Nàpols va haver d'esperar a causa de la mort del rei francès.

En resposta Urbà va declarar heretge a la reina Joana, la deposar i va nomenar rei a Carlos d'Durazzo. El 16 de juliol de 1381, Carles III, que va prendre aquest nom, es va fer amb Nàpols encara que la reina va resistir al Castel Nuovo fins al 2 de setembre.

El comte d'Anjou no es va donar per vençut: es va fer nomenar hereu oficial pel Papa Clement VII i va formar un exèrcit al maig de 1382.

Va travessar Itàlia però al juliol la reina mor o és assassinada i el seu exèrcit es va dispersar. No tenint fons, tot i que guanya algunes batalles és finalment arraconat a Tàrent.

Es retira a Bari, després el comte malalta i mor el 21 de setembre de 1384. Així, els intents d'acabar el cisma per les armes van fallar.

Es van intentar altres vies per a la reconciliació:

La via cessionis, que pretenia que un dels dos papes, o els dos, abdicaran

La via compromissionis, amb la qual s'acceptava l'arbitratge d'un tercer i s'acatava la decisió final d'aquest.

La via Concilii, que consistia que els dos papes havien d'acceptar el judici d'un concili ecumènic.

Urbà VI va morir en 1389. Es va pensar que amb la seva mort s'arribaria al final del conflicte, però, els cardenals fidels

al difunt papa van escollir al cardenal Piero Tomacelli com el seu successor. El nou pontífex romà va prendre el nom de Bonifaci IX.

Va morir Climent VII el 16 de setembre de 1394 a Avinyó, i va ser sepultat a la Catedral de Notre Dame de París, però en 1401 va ser traslladat a l'església dels Celestins. Es van reunir en conclave a Avinyó, tot i la negativa dels reis, i van triar pontífex el cardenal Pere de Luna, qui va prendre el nom de Benet XIII.

El cisma va empitjorar, a la seu de Roma, a Bonifacio IX, el va succeir primer Innocenci VII (1404-1406) i després Gregori XII(1406-1415).

Pedro de Lluna en canvi va romandre sent Pontífex fins a la fi del cisma. Aquest era de caràcter molt menys manejable que el seu antecessor, els francesos van canviar de bàndol i es van inclinar per trobar una solució.

En 1407 es va estar a punt de donar una solució al problema, els dos papes de llavors, Gregori XII i Benet XIII, van acordar trobar-se en Savona, per abdicar conjuntament i donar pas a una nova elecció. No obstant això, els dos es van penedir i no van estar disposats a cedir el poder.

EL CONCILI DE PISA

El concili va començar el 25 de març de l'1409, immediatament van ser cridats els dos papes a comparèixer en qualitat d'acusats però no es van presentar. Van ser deposats el 5 de juny com heretges i cismàtics, basant-se en les teories d'Ailly i Gerson.

Els 24 cardenals presents es van reunir a conclave immediatament i van triar com a nou Papa a Pere Philargès, franciscà, humanista, professor a Oxford i a París i d'origen cretense, qui va prendre el nom d'Alejandro V.

El concili en comptes de ser la solució, va empitjorar la situació, es va passar de tenir dos Papes a tenir tres. Alejandro V només va durar un any en el càrrec, ja que va morir a Bolonya l'any següent de la seva elecció.

El seu successor, Baldassare Cossa, serà elegit pels cardenals pisans el 17 de maig de 1410, i prendrà el nom de Joan XXIII, per a això va ser ordenat sacerdot el 24 de maig i consagrat papa l'endemà.

Benet XIII, reconegut per Aragó, Navarra, Castella i Escòcia, es va retirar a Barcelona i després, en 1411, a Peníscola. Per la seva banda, Gregori XII es va veure obligat a fugir a Gaeta i a Rimini per la deserció dels venecians.

EL CONCILI DE CONSTANÇA

començar el 5 de novembre de 1414. Un cop reunida l'assemblea, tot es va posar a discussió:

Els drets del concili, del Papa, de l'Emperador, organització dels escrutinis (individualment o per «nació»), reforma de l'Església, entre altres temes.

Joan XXIII, que era l'únic dels tres Papes que estava present, es va enemistar aviat amb Segismundo i en comptes d'abdicar, va fugir de nit disfressat.

Va ser destituït, arrestat i fet presoner el 29 de maig de 1415. Quant a Gregori XII va fer llegir un decret pel qual convocava el concili de Constança davant Segismundo i va renunciar al pontificat.

LES NEGOCIACIONS DE MORELLA

Poc abans de la reunió del concili, en 1414 es van reunir a Morella el rei d'Aragó Ferran d'Antequera, fra Vicent Ferrer i el papa Benet XIII en un intent de solucionar el cisma amb la renúncia d'aquest últim.

El 18 de juliol de 1414 va fer la seva entrada a Morella, a requeriment del rei que es trobava allí des d'uns dies abans, el papa Benet XIII. Va entrar a lloms d'una mula i va ser portat sota pal·li portat pel rei Ferran i altres cavallers fins a l'església Arxiprestal.

Fernando va manar venir des de Castella a Vicente Ferrer, que es trobava predicant per aquelles terres. El 15 d'agost es va celebrar la solemne missa, famosa en la història de Morella, per concórrer a ella un Rei, un Papa i un Sant.

Les negociacions van durar fins que va arribar la notícia de la mort del rei Ladislau de Nàpols el 6 d'agost, sense haver deixat successió directa, el que va obligar al rei a abandonar Morella.

El Papa va tornar a Peníscola a mitjans de setembre, i mai va renunciar al papat, morint el 23 de maig de 1423.

Ja només quedava Benet XIII i Segismundo va viatjar a Perpinyà per reunir-se amb ell, però no va poder vèncer la seva intransigència. Això va determinar a Castella, a Navarra i a Aragó a abandonar-i comparèixer davant el concili, en el qual van estar representades des de llavors sis autoritats:

La italiana, la francesa, la imperial, l'anglesa, la navarresa i la castellana.

Benet XIII va ser finalment deposat pel Concili el 26 de juliol de 1417 com cismàtic i heretge. Mentrestant els principals impulsors del Concili de Constança estaven obstinats en la realització de la reforma de l'Església «en el seu cap i en els seus membres».

Van proclamar el 6 d'abril de 1415 la superioritat del concili sobre el papa i que l'autoritat de l'Església no reposava ni sobre el Papa ni sobre els cardenals, sinó sobre la *agregatio fidelium*, l'expressió la constituïen les nacions.

Tot i la infatigable lluita de Climent per ser reconegut com a veritable papa, amb la reunificació del papat a Roma en el Concili de Constança, es va fixar que la línia d'Avinyó es consideraria no canònica i que per tant el veritable successor de Gregori XI era urbà VI.

Otón Colonna va ser triat gairebé unànimement l'11 de novembre de 1417 i va prendre el nom de Martí V, quedant d'aquesta manera oberta la via per restablir la unitat en l'Església Catòlica. Donant per finalitzat un cisma de gairebé mig segle.

Benet XIII, el Papa Lluna, va seguir impertorbable en la seva postura i va morir el 1423, als 96 anys a Peníscola, on havia mudat la seva seu, a l'antic castell de l'Orde del Temple.

Els seus cardenals van triar al seu successor, Gil Sánchez Muñoz, que va prendre el nom de Climent VIII, últim papa de l'obediència d'Avinyó, al Saló del Conclave del castell de Peníscola, lloc on va residir fins a la seva abdicació en 1429.

Aquesta es va produir en 1429 a Sant Mateu, Castelló, a causa de les pressions polítiques d el rei d'Aragó, Alfons V, en aquells dies ocupat en la conquesta d el Regne de Nàpols.

SUCCESSOS DESPRÉS DE LA MORT DE BENET XIII, EL PAPA LLUNA

"Per càstig de l'orgull del Papa Luna, algun dia, amb el seu cap jugaran els nens a manera de pilota."

Sant Vicent Ferrer

El Papa Lluna va morir a Peníscola el 29 de novembre de 1422, als 95 anys, on va ser sepultat i el seu cos embalsamat es va conservar intacte. Més tard les seves restes van ser portats al seu castell natal, a Illueca.

Dins d'una urna, va ser venerat com un sant, fins a mitjan segle XVI. Un sacerdot italià anomenat Joan Porro, assabentat de l'adoració herètica va destrossar l'urna amb el seu bastó. L'arquebisbe de Saragossa va ordenar clausurar l'oratori.

A principis del segle XVIII, les tropes franceses que donaven suport a Felip V van assaltar el castell durant la Guerra de Successió. Els descendents de la família Lluna eren partidaris del bàndol dels Àustries, com tots els nobles de la Corona d'Aragó.

S'explica que els francesos van separar a cops de culata el cap del cos del cadàver en represàlia per l'escassetat d'or trobada en el recinte, i van llançar el seu cos al riu Aranda.

Només va poder doncs conservar la calavera, que va passar a mans de la família Lluna. Vicente Blasco Ibáñez compta tots aquests avatars en la seva novel·la històrica "El Papa del mar".

Temps després, la família Lluna van portar la calavera de don Pedro al palau de Sabiñán (Saragossa).

ROBATORI DEL CRANI DEL PAPA LLUNA

De la capella del palau dels comtes d'Argillo va ser sostreta la calavera el 7 d'abril de 2000.

La Policia Judicial va investigar el fet, considerat com a molt greu i com un espoli per al patrimoni cultural i històric

d'Aragó.

D'altra banda, el rector de Sabiñán va declarar a la Cadena COPE de Saragossa que havia rebut la setmana anterior d'un suposat catedràtic d'Història de la Universitat de València interessat en l'urna del Papa Lluna així com a la Casa-Palau de Argillo.

El rector ha afegit que la persona que va telefonar desconeixia aspectes propis d'un catedràtic d'Història i que va fer cas omís quan li va remetre a l'Ajuntament de la localitat saragossana.

El 27 de juliol de 2000 van enviar un primer anònim:

HOLA SIQUEREIS CAP DEL PAPA LUNA rebel·lar LES FOTOS I LES BEREIS. JO EM posaré en contacte amb BOSOTROS.EM DIC JESUS ??ANTONIO EL COL-LECCIONISTA

El 20 d'agost de 2000 es va rebre un segon anònim:

ONADA Senyor JAVIER COM VOSTÈ JA SABRA TINC AL MEU PODER EL CRANI ASI QUE ESIIJO UN MIYON DE PESSETES.

El 12 de setembre de 2000 van recuperar el crani

La investigació s'havia intensificat en les últimes setmanes després de la recepció d'un tercer anònim a l'Ajuntament d'Illueca.

En els dos anteriors, els lladres (dos germans de Sabiñán) havien demanat un rescat d'un milió de pessetes pel crani. Es van citar amb l'alcalde Javier Vicente, del Partit Aragonès, en un parc de Saragossa (l'Arbreda de Macanaz) que al final no va donar resultat.

En aquest tercer anònim s'apuntava, pel que sembla, la possibilitat que s'hagués venut a uns antiquaris de València.

DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÈS CULTURAL DEL CRANI FOSSILITZAT DE BENET XIII

El 22 de novembre de 2000 va aparèixer en el Butlletí Oficial d'Aragó:

RESOLUCIÓ de 13 de setembre de 2000, de la Direcció general de Patrimoni Cultural, per la qual s'incoa expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural del crani fossilitzat de Benet XIII, conegut com "Papa Lluna".

I el 19 de gener del 2001:

NOTIFICACIÓ de la Direcció general de Patrimoni Cultural, per la qual es procedeix a notificar als interessats donya María dels Àngels de Torres i Olazábal, donya Isabel Maria de Olazábal i Churruca, don Pedro Maria de Olazábal i Castro i l'Ajuntament d'Artieda (Saragossa), la iniciació de l'expedient per a la declaració de Bé d'Interès Cultural a favor del crani atribuït a Benet XIII (Papa Lluna).

el 15 de juny de 2002 es va practicar una prova de carboni 14 que va concloure que el crani era de l'època del Papa Lluna.

Aquest informe va ser remès al jutjat d'instrucció de l'Almunia de Donya Godina. L'Institut Nacional de Toxicologia va enviar a una empresa dels Estats Units una petita mostra d'un gram que va ser guardada quan els forenses van compactar les dues parts del crani després que patís els embats de diversos trasllats fins que va ser recuperat per la Guàrdia Civil.

L'alcalde d'Illueca, José Javier Vicente, va manifestar la seva alegria per la notícia de l'informe:

"Per a nosaltres, el crani posseeix un valor turístic terrible", ha destacat. "Ara, cal començar a parlar amb la família propietària del Palau de Argillo de Sabiñán, on hi havia el crani i l'urna, ja que a l'estar declarat un Bé d'Interès Cultural (BIC) pel Govern d'Aragó, no pot ser venut fora de la Comunitat Autònoma ", ha afegit.

El 27 de desembre de 2004 els forenses conclouen que el crani robat a Saviñán és del Papa Lluna.
(Ramón J. Camp, Herald d'Aragó)

Després de tres anys de complexos anàlisi, les restes de Benet XIII s'autentifiquen. Es va usar el carboni 14, dues escàner i una reconstrucció virtual sobre els seus retrats.

Els forenses van haver de recompondre el crani durant sis mesos després que la Guàrdia Civil el recuperés al setembre de 2000. Per unir les peces en què es va descompondre després de la sostracció (quatre trossos grans i altres fragments menors) van utilitzar cua de fuster perquè era reversible i permetia no distorsionar l'objecte de l'estudi.

La primera prova concloent va arribar dels Estats Units, a on el Jutjat de l'Almunia, prèvia autorització del Ministeri de Justícia, va remetre mostres del crani perquè fossin datades amb el procés del carboni 14.

El laboratori Beta Analytic va determinar amb un 95% de fiabilitat que les restes òssies procedien del període 1310-1440, i entre 1400 i 1425, amb un 68%. Les dues dates són compatibles amb l'any 1423 en el qual els historiadors fixen la mort del Papa aragonès.

Però aquest no era una dada definitiva. A partir d'allí, Baena va consultar amb experts com el forense de l'11-M, José Luis Prieto, el professor d'Antropologia de la Complutense José Antonio Sánchez i el paleopatòleg Francisco Echevarría de la Universitat del País Basc (expert que ha col·laborat en l'anàlisi de les restes d'afusellats a la Guerra Civil).

El forense saragossà va demostrar que és un home aplicant criteris internacionals d'antropologia sobre "diformismo sexual". El perit adverteix signes inequívocs del seu sexe: la glabel·la o sortint del nas, el vorell obitario sobre la cella, la regió frontal, el forat occipital, el mastoide (darrere de l'orella) o la línia mucal (final de l'occipital).

Data de la mort; sexe; després va arribar l'edat. Benet XIII va morir als 95 anys en una època en què l'esperança de vida amb prou feines arribava als 50. Ajudat per dos escàner fets pel neurocijano José Aso, el cap de Radiologia Javier Pons, ambdós de la MAZ, i el neurocirurgià de la Clínica Quirón Nicolau Fallet, es dedueix que era un ancià de més de 80 anys.

A les detallades imatges es veuen sutures característiques de la vellesa en deu punts del crani, aplicant paràmetres internacionals. També detecten signes degeneratius com a focus d'artrosi en el forat occipital o "forum magnum", en els alvèols que subjecten les dents (amb prou feines li quedaven quan va morir) o l'aprimament dels ossos de la volta parietal.

El reliquiari de Sant Valero va ser clau per reconstruir la imatge. El bust del patró de Saragossa que es conserva a la Seu, orfebreria gòtica del taller d'Avinyó (França) va ser un regal del Papa Lluna en 1397. L'escut de casa a la base i la semblança física ho testifiquen.

Els forenses encarregats de l'examen del crani del Papa Luna han recorregut les parròquies de la comarca de Calataiud a la recerca de documents que testificaran si hi havia descendents directes de Pedro Martínez de Luna i Gotor.

Es van entrevistar amb els rectors d'esglésies com la de Gotor per determinar si l'arbre genealògic podia conduir-los a un familiar de la línia materna de Benet XIII per fer la prova d'ADN mitocondrial.

En l'informe que van remetre al Jutjat de l'Almunia de Donya Godina, explicaven:

"Fins a la data no ha estat possible" localitzar-lo, si bé no descarten que pugui aparèixer i, d'aquesta manera, completar una "identificació genètica". Les mostres enviades (un tros amb borboll pres de la base del crani) pels perits a l'Institut de Toxicologia de Barcelona per examinar l'ADN nuclear no van donar resultat.

Els experts del laboratori de Biologia van rebre el teixit a l'abril de 2003 i un any després van concloure que era impossible extreure'l després d'aplicar la tècnica coneguda com PCR.

Els forenses van escometre la complexa superposició del crani sobre les imatges conegudes del Papa Lluna en l'abundant bibliografia que han manejat per la seva exhaustiu informe de 35 folis en el qual s'adjunten més de 30 imatges de les proves practicades.

Tenien el handicap afegit que el crani que s'examinava no tenia la mandíbula per la qual cosa havien de centrar-se en la part superior de la cara. A més, Benet XIII tenia una prominent nas aguilenc, que apareix en alguns retrats de l'època, tot i que aquest defecte físic era dissimulat o molt matisat pels artistes que ho retrataven o esculprien.

Per comparar-ho el millor era el bust reliquiari de Sant Valero, obra que va sortir del taller d'Avinyó i va ser regalada pel

Papa Lluna a la Seu en un viatge que va fer a Aragó en 1397, tres anys després de ser nomenat cap visible de l'església i molt abans que fos declarat herege i antipapa.

L'avantatge de l'escultura realitzada per l'orfebre era que no només donava una perspectiva frontal de la cara sinó que oferia la seva imatge en diferents angles pel que facilitava aquesta superposició de les imatges. L'examen que van practicar els forenses es va fer amb fotografies frontals i laterals, ja que la part posterior del crani del bust està coberta amb la mitra i no donava possibilitat d'examinar-lo.

Les fotografies van ser sotmeses a un mesurament rigorosa que permet donar fiabilitat a la singular reconstrucció. Aquesta tècnica ha estat emprada en alguna ocasió anterior pels forenses saragossans quan era impossible determinar la identitat del mort en casos com el conegut com "crim de Luceni o de la Pepona" (nom de la finca on va ser trobat el cos sense vida de José García García, de 47 anys).

En aquest homicidi, descobert el 1995, quatre anys després de perpetrar, el cadàver va ser enterrat en una finca al costat del curs d'aigua que va desfigurar completament la seva fisonomia.

El forense i neurocirurgià José Aso, col·laborador en l'informe del crani del Papa Luna, va dur a terme llavors una reconstrucció modèlica del mort, el que va permetre la seva identificació exacta al acarar amb les fotografies del finat.

El forense Salvador Baena, ajudat pel seu company José Manuel Arredondo, van descriure una sèrie de similituds antropològiques que no deixen cap dubte de l'autenticitat del crani.

Es destaquen les enormes similituds entre el crani i el bust reliquiari en els perfils examinats al nivell molar (l'os intern de la cara situat sota les galtes), orbitari (sobre de les celles) o del maxil·lar superior.

Una vegada conclòs l'examen, els forenses mantenen el crani com a peça de convicció del judici pel robatori a l'Institut de Medicina Legal d'Aragó, encara que es podria fer-li un motlle i reconstruir la seva cara, com va fer la DGA amb el Comte d'Aranda.

Un cop demostrat que el crani robat a Saviñán el 2000 pertany al papa Benet XIII, s'obre un interrogant sobre el destí final d'aquesta maltractada relíquia. La DGA vol protegir aquest Bé d'Interès Cultural. Illueca reclama que vagi al palau natal del Papa.

LA LLEGENDA DEL CASTELL DE PAPA LUNA

Des del 23 de novembre de 2007 la figura de Benet XIII, el Papa Luna, custòdia el castell de Peníscola. L'escultura és de l'artista Sergio Blanco, més conegut per la seva faceta musical en els grups Mocedades i Sergio i Estíbaliz.

Conta la llegenda que quan el Papa Lluna va decidir tornar a Espanya, ho va fer per mar. A meitat de travessia es va deslligar una tempesta que feia presagiar el pitjor.

El navili anava d'un costat a un altre violentament lluitant contra el mar enfurismat. La tripulació pensava que era un càstig de Déu.

El Papa Lluna va pensar que únicament li faltava temptar obertament a la Providència. Van ser tots els seus acompanyants els que van explicar el que allà va succeir.

El Papa Lluna, enmig d'aquella tempesta, es va dirigir a proa i allí, mantenint l'equilibri va cridar mirant al cel: -Digueu-me ¿sóc jo Benet XIII?

Però hi va haver una resposta que va terroritzar a tots. Un gran tro i llampec els va paraitzar.

Però el Papa Lluna no es va rendir. I amarada la seva roba i amb el cabell completament mullat va aixecar la barbeta i amb una mirada dura i altiva va tornar a mirar el cel.

-¡Hunde el vaixell, Déu totpoderós, si alguna vegada t'he fallat en alguna cosa o demostra la meva innocència calmant el mar!

I per a més sorpresa de tota la tripulació, la pluja va cessar, el vent huracanat va esdevenir una suau brisa i el mar embravít es va transformar en aigües tranquil·les.

-¡Proa a Peníscola! -va cridar el Papa Lluna.

Els tripulants ja mai van dubtar que ell era l'únic Papa reconegut per Déu.

Compte altra llegenda que a Florència estava tancada una dona acusada de bruixeria. Una nit va tenir un somni en el

qual veia que enverinaven al Papa Lluna.

Aprofitant que un grup de soldats partien cap a Aragó, va fer tot el possible per entrevistar-se amb ells i explicar-los el seu pressentiment.

-Heu averseu a Benet XIII. Li volen enverinar amb arsènic. A més, serà el seu més fidel amic que li donarà un "citronet" empolvorat amb el verí.

I fora casualitat o no, Pedro de Lluna va menjar el seu dolç favorit.

Els seus metges particulars de seguida van reconèixer els símptomes d'un enverinament.

Van provocar els vòmits de Benet XIII i després li van donar una tisana que era una fórmula medicinal d'un metge jueu. Tot i passar dies amb dolors insofribles i entre la vida i la mort, diuen que aquestes herbes van fer que es recuperés sense cap explicació.

Els enverinadors van ser descoberts i executats a la platja de Peníscola.

Aquesta fórmula magistral és l'anomenada Tisana del Papa Luna que encara se segueix oferint a Peníscola.

El beuratge medicinal està considerat com un remei valencià clàssic i tradicional, que va ser prescrit durant els segles XV, XVI i XVII com a remei de provada eficàcia per evitar flats, mals de cap, tensions estressants, i malalties de ronyó.

La recepta de la Tisana del Papa Luna porta diferents llavors en proporcions exactes:

Llavors de coriandre, d'anís, de fonoll, de comí de prat i de comí, arrels de regalèssia i de díctamo i canyella; tots components que poden trobar-se en l'entorn local de Peníscola i en la propera Serra d'Irta.

Quan el Papa Benet XIII va voler fugir del castell de Peníscola, va construir ell mateix en una nit una escala en la pedra per accedir al mar.

Va perdre el seu anell papal, una valuosa joia que va caure al mar i que ningú ha aconseguit trobar des de llavors.

També posseïa el Còdex Imperial, un enigmàtic pergamí escrit per l'emperador Constantí, tan sagrat com prohibit, que només podien fullejar els pontífexs i els seus més propers cancellers, donada la seva vital transcendència per a la perpetuació de l'Església.

El paper estava guardat en una cànula d'or i es revelava un enigma feia trontollar la fe, motiu pel qual els papes ho havien custodiat en secret des dels inicis del cristianisme. No es va aconseguir trobar el Còdex Imperial en cap dels racons de la talaia de Peníscola.

Una de les versions d'aquesta llegenda explica que, considerant el constant perill que corria el Papa Lluna en el seu exili, ell va amagar el valuós pergamí fora del Castell de Peníscola, en un altre lloc, amb l'ajuda del mestre mudèjar Mahoma Rami.

Ell dirigia les obres de Benet XIII a Aragó i es considerava "el mestre de confiança del Papa Lluna". Així que la cànula amb el Còdex Imperial podia haver estat emmurallada en una de les edificacions relacionades amb el mecenatge del Papa Lluna.

ACTUALMENT EL CRANI BENET XIII SE'L DISPUTEN QUATRE CIUTATS:

Illueca, Sabiñán, Peníscola i Saragossa. Sabiñán demana que retorni al lloc del que va ser sostret, Peníscola queda descartada ja que en ser un bé cultural no pot sortir d'Aragó, Saragossa demana que es dipositi en el seu museu ja que és un lloc segur i en Illueca l'espera la capella de la seva castell natal a la qual de moment reposa una rèplica.

Decidiran els jutjats, mentre el crani espera el seu nou destí en algun magatzem del dipòsit del museu provincial de Saragossa. El litigi durarà anys, però tot i que es resolgui la profecia sembla no tenir fi ...

Vegeu també

[https://es.wikipedia.org/wiki/Clemente_VII_\(antipapa\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Clemente_VII_(antipapa))

https://es.wikipedia.org/wiki/Universidad_de_Perpi%C3%B1%C3%A1n

https://es.wikipedia.org/wiki/Cisma_de_Occidente

<http://www.religionenlibertad.com/de-benedicto-xiii-el-antipapa-espanol-que-siguio-en-sus-trece-26519.htm>

https://es.wikipedia.org/wiki/Benedicto_XIII_de_Avi%C3%B1%C3%B3n

http://www.encyclopedia-aragonesa.com/voz.asp?voz_id=9926

<http://www.heraldo.es/especiales/papaluna/>

<http://seronoser.free.fr/tausiet/palabras/palabras054.htm>

https://www.calatayud.org/noticias/ENERO-15/060115_9.htm

<http://www.joseguadalajara.com/hp-el-craneo-del-papa-luna/>

<http://blog.comprarcasa.com/leyendas/la-leyenda-del-castillo-de-papa-luna/>

<https://cuentanlosviejosdellugar.blogspot.com.es/2017/06/la-leyenda-de-el-papa-luna-y-el-codice.html?m=0>

<http://blogs.20minutos.es/yaestaellistoquetodolosabe/cual-es-el-origen-de-la-expresion-estar-en-sus-trece/>

<http://rtecasajaime.blogspot.com.es/2013/05/el-papa-luna-entre-la-historia-y-sus.html>

<http://www.cafesbo.com/tienda/infusiones-te/tisana-papa-luna-pack-6/>